

VIỆN TRỢ NƯỚC NGOÀI CHO LĨNH VỰC Y TẾ Ở TỈNH YÊN BÁI GIAI ĐOẠN 2007 - 2010

PHẠM THỊ CHÍNH, NGUYỄN MẠNH CƯỜNG
Vụ Hợp tác quốc tế, Bộ y tế
NGUYỄN ĐĂNG VŨNG - *Trường Đại học Y Hà Nội*

TÓM TẮT

Trong giai đoạn 2007 – 2010, tại tỉnh Yên Bái có 7 dự án y tế do nước ngoài tài trợ, hỗ trợ hệ thống y tế, cơ sở hạ tầng, trang thiết bị, HIV/AIDS, y tế dự phòng, chăm sóc Mắt, với kinh phí ước tính 125 857, 4 triệu đồng, tương đương ngân sách dành cho y tế tại Yên Bái năm 2007.

Từ khóa: Viện trợ nước ngoài cho y tế - VTNN, hỗ trợ phát triển chính thức ODA, Phi chính phủ nước ngoài - PCPNN

ĐẶT VẤN ĐỀ

Viện trợ nước ngoài (VTNN) về y tế tại địa phương được quản lý bởi Bộ Kế hoạch và đầu tư, Ủy ban Công tác về các tổ chức PCPNN, Bộ Y tế và cơ quan y tế địa phương. Yên Bái là một tỉnh còn khó khăn, cùng với Thanh Hóa và Phú Yên được Bộ Y tế lựa chọn tiếp nhận dự án Hỗ trợ kỹ thuật hệ thống y tế tuyến tỉnh do

Chính phủ Đức tài trợ thông qua Cơ quan hợp tác kỹ thuật Đức GiZ. Nhân dịp này, Vụ Hợp tác quốc tế thực hiện đề tài nghiên cứu cấp cơ sở: Tình hình viện trợ nước ngoài cho lĩnh vực y tế ở các tỉnh Yên Bái, Thanh Hóa và Phú Yên trong giai đoạn 2007 – 2010.

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP

Đối tượng nghiên cứu: - Tài liệu về các dự án VTNN về y tế ở Yên Bái. – Cán bộ các cơ quan quản lý dự án VTNN tại Yên Bái

Phương pháp nghiên cứu - Nghiên cứu bàn giấy: Các văn bản về hợp tác quốc tế của Chính phủ; Các báo cáo, số liệu về viện trợ ODA và PCPNN tại các đơn vị thuộc Bộ Y tế; tình hình viện trợ PCPNN từ Ban Điều phối Viện trợ nhân dân; Các báo cáo của Sở Y tế; - **Nghiên cứu thực địa:** Thu thập thông tin về các dự án theo biểu mẫu thiết kế và các báo cáo định kỳ về nội dung hoạt động, số vốn cam kết, các nhà tài trợ...

KẾT QUẢ

Từ 2007 – 2010, Yên Bái có 07 dự án y tế do nước ngoài tài trợ. Tổng kinh phí cam kết tài trợ giai đoạn 2007 – 2010 ước tính 125 857,4 triệu đồng, trong đó hơn 70% kinh phí thuộc về dự án Nâng cấp Trang thiết bị cho BVĐK Nghĩa Lộ và các bệnh viện huyện Văn

Chấn, Văn Yên, Lục Yên (91500 triệu đồng) do Ngân hàng Tài thiết Đức KfW tài trợ. Dự án lớn thứ 2 là dự án Tăng cường hệ thống y tế tỉnh do Chính phủ Đức tài trợ 16 978,3 triệu đồng, thông qua Cơ quan hỗ trợ kỹ thuật Đức –GiZ. Các dự án về HIV/AIDS, sức khỏe bà mẹ trẻ em và y tế dự phòng chỉ có tỷ lệ vốn dưới 10%.

Bảng 1: Các dự án viện trợ nước ngoài cho lĩnh vực y tế ở Yên Bái giai đoạn 2007 - 2010

Tên dự án	Nhà tài trợ	Nội dung hoạt động
Hỗ trợ kỹ thuật tăng cường hệ thống y tế	GiZ Đức	Nâng cao năng lực lập kế hoạch và quản lý của các cơ sở y tế các cấp Tăng cường tiếp cận của người dân tới các dịch vụ y tế, Cải thiện chất lượng của dịch vụ y tế dự phòng ưu tiên Cải thiện chất lượng dịch vụ khám, chữa bệnh (đào tạo, tập huấn) Cung cấp trang thiết bị cho các bệnh viện
Phòng, chống HIV/AIDS ở Việt Nam	Ngân hàng Thế giới	Thông tin, giáo dục, truyền thông Can thiệp giảm tác hại Khám và điều trị bệnh lây truyền qua đường tình dục Giám sát, theo dõi, đánh giá dự án Nâng cao năng lực
Cải thiện dinh dưỡng trẻ em thông qua thay đổi hành vi chăm sóc trẻ tốt hơn tại vùng núi phía Bắc	Save the Children Nhật Bản	Cải thiện kiến thức, kỹ năng và thực hành chăm sóc tại hộ gia đình Đảm bảo an ninh lương thực cho trẻ em thông qua tăng nguồn thực phẩm ở hộ gia đình Nâng cường năng lực quản lý và hỗ trợ từ phía cộng đồng
Nâng cao chất lượng dịch vụ chăm sóc mắt	Orbis Hoa Kỳ	Thông tin giáo dục về chăm sóc mắt Cung cấp TTB nhãn khoa Đào tạo đội ngũ chuyên sâu chuyên ngành mắt và đào tạo chăm sóc mắt ban đầu cho CB tuyến xã, y tế thôn bản Khám, mổ đục thủy tinh thể
Hỗ trợ phát triển hệ thống y tế dự phòng	ADB	Củng cố hệ thống giám sát và quản lý dịch bệnh Củng cố cơ sở vật chất Đào tạo CB y tế
Vệ sinh môi trường	CODESPA - Tây Ban Nha	Tuyên truyền vận động người dân xây/cải tạo và sử dụng nhà tiêu đúng quy cách
Nâng cấp Trang thiết bị cho BVĐK khu vực Nghĩa Lộ, các bệnh viện đa khoa các huyện Văn Chấn, Văn Yên, Lục Yên	Ngân hàng Tài thiết Đức - KfW	- Cung cấp trang thiết bị y tế

Các dự án VTNN hỗ trợ các lĩnh vực: Hỗ trợ hệ thống y tế, cơ sở hạ tầng và trang thiết bị, HIV/AIDS, sức khỏe bà mẹ trẻ em, phòng, chống bệnh về mắt và y tế dự phòng. Ngoài các hỗ trợ vật chất, còn có các hoạt động đào tạo cán bộ, truyền thông phòng bệnh.

Bảng 2: Các dự án VTNN tại Yên Bái theo lĩnh vực (*) đơn vị triệu VN đồng

Tên dự án	Lĩnh vực	Kinh phí (*)	Tỷ lệ
Tăng cường hệ thống y tế tỉnh Yên Bái	Hỗ trợ hệ thống y tế	16 978,3	13,5%
Phòng, chống HIV/AIDS ở Việt Nam	Phòng, chống HIV/AIDS	1 387,2	1,1%
Cải thiện dinh dưỡng trẻ em thông qua hành vi thực hành chăm sóc trẻ tốt hơn tại vùng núi phía Bắc	Sức khỏe bà mẹ trẻ em	889,3	0,7%
Nâng cao chất lượng dịch vụ chăm sóc Mắt	Phòng, chống bệnh về Mắt	7 868,1	6,3%
Hỗ trợ phát triển hệ thống y tế Dự phòng	Y tế dự phòng	5 483,0	4,4%
Phát triển thị trường vệ sinh tỉnh Yên Bái		1 751,5	1,4%
Nâng cấp Trang thiết bị cho BVĐK khu vực Nghĩa Lộ và các bệnh viện đa khoa huyện Văn Chấn, Văn Yên, Lục Yên	Hỗ trợ cơ sở hạ tầng y tế	91 500,0	72,7%
Tổng		125 857,4	

BÀN LUẬN

VTNN về y tế tại Yên Bái giai đoạn 2007–2010 đạt 125 857,4 triệu đồng, xấp xỉ tổng chi ngân sách y tế địa phương hàng năm ở Yên Bái. Hàng năm Yên Bái đều có các dự án mới. Đức đang là nhà tài trợ lớn, chiếm hơn 85% kinh phí cam kết. Các dự án hỗ trợ các lĩnh vực được ưu tiên. Ngoài hỗ trợ về tài chính và trang thiết bị, các dự án đều có các hoạt động tăng cường năng lực cán bộ, thông tin giáo dục truyền thông phòng bệnh.

Kinh phí dành cho các dự án và toàn giai đoạn được ước lượng thông qua tổng kinh phí cam kết cho toàn dự án, kinh phí cam kết qua từng năm và số năm thực hiện dự án trong giai đoạn 2007-2010, do đó chỉ có giá trị so sánh và đối chiếu, không cho biết tình hình giải ngân thực tế qua các năm. Việc quy đổi ra tiền đồng Việt Nam theo tỷ giá tháng 4/2011, nên sẽ chênh lệch so với giá trị của các dự án trong giai đoạn 2007-2010.

KẾT LUẬN

VTNN dành cho lĩnh vực y tế ở tỉnh Yên Bái đang có đóng góp đáng kể cho y tế tại địa phương. Đức đang là nhà tài trợ chính với hơn 80% tổng số vốn cam kết.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nghị định số 131/2006/NĐ-CP về Quản lý và sử dụng ODA
2. Nghị định số 93/2009/NĐ-CP về Quản lý và sử dụng viện trợ PCPNN
3. Quyết định số 286/2006/QĐ- TTg ban hành Chương trình Quốc gia xúc tiến vận động viện trợ Phi chính phủ nước ngoài giai đoạn 2006 - 2010

4. Bộ Y tế - Chương trình Hợp tác y tế Việt Nam Thụy Điển: Bảng thống kê các chương trình/dự án triển khai trong ngành y tế giai đoạn 2001 – 2005
5. Đánh giá giữa kỳ tình hình thu hút và sử dụng nguồn vốn ODA thời kỳ 2006 – 2010. Bản tin ODA số 32 – 31/5/2009. Bộ Kế hoạch và Đầu tư
6. Quản lý Nhà nước về ODA-Bộ Kế hoạch và Đầu tư
7. Tổng quan ODA ở Việt Nam 15 năm 1993 – 2008 – Trang tin Bộ Kế hoạch và Đầu tư
8. Trang tin điện tử Liên hiệp Các tổ chức Hữu nghị Việt Nam
9. Niên giám thống kê y tế năm 2007, 2008, 2009, Bộ Y tế
10. Cổng thông tin điện tử các tỉnh Yên Bái.